

Seat No. : _____

AB-115

April-2025

B.A., Sem.-VI

CC-311 : Gujarati

(અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ખંડ-૨)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

1. ગાંધીયુગના રાજકીય, સામાજિક, સાંસ્કૃતિક પરિબલોની વિચારણા કરી, સાહિત્યક્ષેત્રે થયેલા નવપ્રસ્થાનો વર્ણવો. 14

અથવા

1. કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : 14
- (1) ઐતિહાસિક નવલકથાકાર તરકિ મુનશી
- (2) ઉમાશંકર જોશીની કવિતા
- (3) 'તાણખા મંડળ-1' નું વાર્તાસંગ્રહ તરકિ અવલોકન કરો.
- (4) ગાંધીયુગના પ્રમુખ વિવેચકો

2. અનુગાંધીયુગના સાહિત્યના મુખ્ય-મુખ્ય લક્ષણો વિગતે નિરૂપો. 14

અથવા

2. કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : 14
- (1) રાજેન્દ્ર શાહ : જીવન અને કવન
- (2) 'બારી બહાર' કૃતિનો પરિચય કરાવો.
- (3) વાર્તાકાર જયંત ખત્રી
- (4) પ્રિયકાંત મણિયારની કવિતા

3. આધુનિક યુગને ઘડનારા પરિબળોની ચર્ચા કરી, આધુનિક સાહિત્યની લાક્ષણિકતાઓ વિગતે નિરૂપો. 14

અથવા

3. કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : 14

- (1) રાવજી પટેલ : જીવન અને કવન
- (2) લાભશંકર ઠાકરની કવિતા
- (3) 'વિદિશા' નિબંધ સંગ્રહ તરીકે તપાસો.
- (4) 'અંતરાલ' નું વાર્તાસંગ્રહરૂપે અવલોકન કરો.

4. નીચેનામાંથી કોઈપણ એક સાહિત્યિકવાદની ચર્ચા કરો : 14

- (1) અસ્તિત્વવાદ
- (2) નારીવાદ
- (3) એબ્સર્ડવાદ

અથવા

4. કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : 14

- (1) 'આકાર' – પ્રયોગશીલ નવલકથા તરીકે તપાસો.
- (2) 'કાઠંબરીની મા' – નારીવાદી કૃતિરૂપે મૂલવો.
- (3) 'દલિત ચેતના'નો ટૂંકમાં પરિચય કરાવો.
- (4) 'અગનઝાળ'નો આસ્વાદ કરાવો.

5. નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો : (હેતુલક્ષી) (કોઈપણ સાત) 14

- (1) ગુજરાત વિદ્યાપીઠની સ્થાપના ગાંધીજીએ ઈ.સ. _____ માં કરી હતી.
  - (a) 1915
  - (b) 1920
  - (c) 1921
  - (d) 1923

- (2) વિવેચન ગ્રંથ 'અર્વાચીન કવિતા'ના લેખક _____ છે.
- (a) સુંદરમ્ (b) ઉમાશંકર જોષી
(c) રા.વિ. પાઠક (d) ક.મા. મુનશી
- (3) 'ઉપરવાસ, સહવાસ અને અંતરવાસ' નવલત્રયીના સર્જક _____ છે.
- (a) પન્નાલાલ પટેલ (b) રઘુવીર ચૌધરી
(c) ર.વ. દેસાઈ (d) ક.મા. મુનશી
- (4) આધુનિક ગુજરાતી કવિતામાં 'લઘરા' વિષયક કાવ્યો _____ પાસેથી મળે છે.
- (a) રાવજી પટેલ (b) મણિલાલ દેસાઈ
(c) લાભશંકર ઠાકર (d) ગુલામ મહંમદ શેખ
- (5) રાજેન્દ્ર-નિરંજન યુગની કવિતાનું પ્રેરકબળ _____ છે.
- (a) ગાંધીજી (b) ટાગોર
(c) અરવિંદ (d) રા.વિ. પાઠક
- (6) અનુગાંધીયુગની કવિતાનું આરંભબિન્દુ _____ માં મળે છે.
- (a) બારી બહાર (b) વગડાનો શ્વાસ
(c) છંદોલય (d) ધ્વનિ
- (7) ચં.ચી. મહેતાના _____ નાટકથી ગુજરાતી રંગભૂમિનો નવો યુગ શરૂ થાય છે.
- (a) આગાડી (b) નર્મદ
(c) ધરાગુર્જરી (d) હોહોલિકા
- (8) 'દ્વિરેફ', 'શેષ' અને 'સ્વૈરવિહારી' – તખલ્લુસધારી સર્જક _____ છે.
- (a) રા.વિ. પાઠક (b) ક.મા. મુનશી
(c) બ.ક. ઠાકોર (d) ર.વ. દેસાઈ
- (9) ઈ.સ. 1857ના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામની ભૂમિકા પર રચાયેલી નવલકથા _____ છે.
- (a) ભારેલો અગ્નિ (b) દિવ્યચક્ષુ
(c) ગ્રામમાતા (d) કોકિલા

- (10) કવિ હરિશચંદ્ર ભટ્ટના કાવ્યસંગ્રહ 'સ્વપ્નપ્રયાણ'ના સંપાદક _____ છે.
- (a) ઉમાશંકર જોષી (b) સુંદરમ્
(c) રઘુવીર ચૌધરી (d) રા.વિ. પાઠક
- (11) 'પિયો ગોરી' શ્રી કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણીનો _____ સંગ્રહ છે.
- (a) નાટ્યસંગ્રહ (b) કાવ્યસંગ્રહ
(c) વિવેચન (d) પ્રવાસ
- (12) 'નાઈટમેર' નવલકથાની નાયિકા _____ છે.
- (a) નિયતિ (b) ક્ષમા
(c) રેખા (d) ઈલા
- (13) મણિલાલ દેસાઈનો મરણોત્તર પ્રકાશિત થયેલો એક માત્ર કાવ્યસંગ્રહ _____ છે.
- (a) અંગત (b) રાનેરી
(c) સ્વપ્નપ્રયાણ (d) ધ્વનિ
- (14) 'જનમટીપ' નવલકથાના નાયક-નાયિકા _____ છે.
- (a) રાજુ-કાળુ (b) ભીમો-ચંદા
(c) રોહિણી-સત્યકામ (d) જીવી-કાનજી
-